

Henrik Svane (RV):

Det Radikale Venstre er meget tilfreds med det foreliggende lovforslag, der er et resultat af en lang proces, hvor en arbejdsgruppe har arbejdet med folkeoplysningsbegrebet og diskuteret, hvordan nogle af de centrale værdier kunne styrkes endnu mere.

Det er der kommet en spændende rapport ud af, og det er da også rapportens anbefalinger, som dette lovforslag primært er bygget op omkring.

For Det Radikale Venstre er det afgørende, at det folkeoplysende arbejde har gode vilkår, for det er demokratiets fundament. Det folkeoplysende handler om fællesskaber, om samfundsengagement, om tolerance, demokratisk forståelse, samtale og holdninger – ting, der gerne skulle være naturligt associerede med dansk kultur, fordi det er centrale begreber, hvis et samfund skal kunne rumme mange forskellige slags mennesker.

I en tid, hvor netop nogle af de gode, gamle folkeoplysningsidealer er under pres, er det godt, at dette lovforslag lægger op til at styrke de folkeoplysende aktiviteter, der søger at fremme fællesskaber og det samfundsengagerende og det værdibaserede arbejde.

Det kommer bl.a. til udtryk ved, at kredsbebegrebet foreslås erstattet med et foreningsbegreb. Det støtter Det Radikale Venstre, fordi foreninger bygger på demokratiske processer, helheds-tænkning, tolerance og deltagelse.

Foreningskulturen handler om respekten for andre, om at acceptere demokratiets vilkår, om kulturmøder på tværs af sociale klasser og om den enkeltes ansvar for andre mennesker. Eller sagt på en anden måde: Foreningskulturen modvirker ligestyrelsen og egoismen, når den er bedst.

Det er værdier, der er behov for at styrke i disse år. Tolerancen er nedadgående, deltagelsen faldende, demokratiet risikerer at ende som legeplads for den bedrestillede elite, fordi verden bliver mere uoverskuelig og det bliver sværere for den enkelte at få en fornemmelse af, at engagementet gør en forskel.

Ændringen af formålet med 5-procentspuljen er også positiv, for det er vigtigt at give nye former for folkeoplysende foreningsarbejde plads. De utraditionelle måder at være sammen på som f.eks. amatørkulturelle aktiviteter kan sagtens være mere end leg. Det ved vi fra kulturens verden. God kunst udfordrer. Derfor er det spændende, om sådanne nye, men seriøse

former for folkeoplysende aktiviteter kan udvirke støtte fra denne pulje.

Det Radikale Venstre støtter forslaget – og med venlig hilsen til Enhedslistens ordfører: med vanlig begejstring.

Tredje næstformand (Poul Nødgaard):

Ja, det var jo en morsom bemærkning.

Hr. Søren Kolstrup, og jeg går ud fra, at det er som ordfører.

Søren Kolstrup (EL):

Enhedslisten kan støtte de grundlæggende ideer, der ligger bag folkeoplysningsloven. Det handler om foreningskultur, det handler om fællesskab, som også den radikale ordfører var inde på. Vi ser folkeoplysningsloven som et vigtigt modstykke til en meget lang række alvorlige, nedbrydende tendenser, som viser sig for øjeblikket, og som vi har oplevet gennem de sidste 2-3 årtier med øget styrke, nemlig en commercialisering og en individualisering.

Vi oplever f.eks. inden for medieverdenen, hvordan pengemagten får stadig stigende betydning, hvordan det er vanskeligere og vanskeligere at få lige adgang til information, i hvert fald i den traditionelt organiserede medie verden. Her spiller så folkeoplysningsarbejdet en vigtig rolle som et modstykke til disse tendenser, også som et modstykke til den intolerance, som vi oplever for øjeblikket.

Når vi så ser på det lovforslag, der ligger foran os, er der en par vigtige positive elementer, men de er desværre blevet blandet sammen med et par sorte pletter.

Hvad angår de positive elementer, noterer vi, at der indføres en ordening, hvor 10 pct. af det årlige tilskud, som modtages til folkeoplysende virksomhed, skal bruges til samfundsbetonet og helhedsorienteret oplysning, der ligger ud over den traditionell undervisning, for nu at citere fra bemærkningerne. Den nytænkning, som dette forhåbentlig giver anledning til ude lokalt, kan rejse vigtige perspektiver. Vi kan tilslutte os tanken bag denne pulje.

Vi kan også tilslutte os de overvejelser, der har været gjort omkring foreningsbegrebet. Det er vigtigt at få det raffineret og få det præciseret, også ideologisk. Men vi beklager samtidig, at det bruges til at reducere og udviske den mulighed, som en kreds skal have for at få opfyldt sine ønsker.

Det er jo sådan, at foreningsbegrebet er meget positivt, men man skal jo ikke være blind